

Vet NVE hvor de er?

Ei rekke adressater i Finnmark har nå fått brev fra NVE med tittelen "*420 kV kraftledning Skaidi-Lebesby. Invitasjon til sluttbefaring.*" NVE står for Norges Vassdrags- og Energidirektorat og har adresse på Majorstuen i 0301 Oslo. De skal nå på befaring i kolonien i Nord. Der skal de bygge ut kraftlinjer for å kunne føre strøm fra vindkraftfabrikkene som skal beslaglegge det som en gang var natur, som engang var reinbeiteområde, og som delvis fortsatt er det. Enn så lenge. For viddene skal nå bygges ned for å elektrifisere Melkøya og slik sikre videreføring av norsk olje- og gassindustri, slik at Norge kan fortsette å tjene på klimagassutslipp over store deler av verden, men nå på en slik måte at det ikke kommer på vår egen statistikk.

I brevet står det: "*NVE viser til Statnetts konsesjonssøknad for ny 420 kV kraftledning mellom Skaidi og Lebesby i Hammerfest og Porsanger kommuner i Troms og Finnmark fylke.*" Der skal NVE på befaring og se på terrenget der det skal gjøres store inngrep og møte de innfødte i kolonien. Men hvilke steder var det og hvilke kommuner? Skaidi, Skadi som statministeren uttaler det eller Skáidi, som det heter på originalspråket, ligger i tidligere Kvalsund (Fálesnuorri) kommune, som for 3 år siden ble slått inn under Hammerfest. Ledningen skal gå til Lebesby. Er det et sted, eller er det en kommune? Ikke godt å vite ut fra teksten. Det er faktisk begge deler. Etter konsesjonssøknaden skal denne kraftledningen gå til en transformatorstasjon mellom Kunes (Gussanjárga) og Adamselv (Áttánvuotna) i Lebesby kommune, omlag 5 mil fra stedet Lebesby (Davsesiida), som tidligere var kommunesenter i kommunen av samme navn. Uansett hvilken variant av Lebesby, ligger det verken i Hammerfest eller Porsanger kommune.

Fra denne transformatorstasjonen skal det gå ny 132kV linje til et sted som i konsesjonssøknaden heter *Ucha Sopmir*. Søker man etter dette på Google, får man 4 - fire treff, alle viser til NVE og Statnetts dokumenter. Folk med en smule samiskkunnskaper vil kunne gjette at det er feilskrivning for *Uhca Sopmir*, ut fra *uhca=liten*. *Ucha*, derimot kjenner undertegna bare fra polsk språk, der det er en bøyingsform av *ucho=øre*. F.eks. *brak ucha = mangler øre*. Og akkurat dette passer vel på NVE og regjeringa i denne saka. Formelt er planene på høring, men statsministeren har på sitt korte besøk i Hammerfest gjort det klart at denne skal bygges, om så havet brenner. Høringen er en formalitet. Regjeringa har vedtatt av Melkøya skal elektrifiseres, sjøl om omlag 80% av finnmarkingene er mot det. Her mangler det altså et øre eller to.

Konsesjonssøknaden er full av stedsnavn. Problemet for utrederne på Majorstuen er imidlertid at dette gjenstridige fylket er så fullt av stedsnavn med opphav i et for dem totalt uforståelige språk. Så langt som råd har man forsøkt å finne norske navn, men dessverre for dem blei ikke planene om fornorsking av alle stedsnavn i Finnmark fullført, så fortsatt må de slite med den vanskelige kunsten å skrive dem av bokstav for bokstav. *Ucha* eller *Uhca* er bare et eksempel på avskrivningens vanskelige kunst. På en rask gjennomseing av konsesjonssøknaden har vi funnet 5 andre stedsnavn som konsekvent eller inkonsekvent er skrevet feil. Tilfeldigvis (?) gjelder alle disse for samiske stedsnavn.

NVE har vært i Finnmark før. I mange år sto gamle NVE, som da omfatta også dagens Statnett og Statkraft, for planlegging og bygging av Alta kraftverk. NVE ønska å bygge ned halve vidda, inkludert å legge all bebyggelse under vann på en 10 mil lang strekning langs *Guovdageaineatnu*, også kalt *Kautokeinoelva*. Dette førte til den største miljøkampen i norsk historie. Nå er de på veg tilbake, og mye tyder på at de kan bli møtt med minst like stor motstand.

Kraftlinja som NVE vil bygge ut vil føre til betydelige arealinngrep og skade på natur og reindrift. De største skadene vil likevel ikke komme fra sjølve linja, men fra de enorme vindkraftverka som den skal hente strøm fra og de nye vannkraftverka som ennå ikke snakkes så

høyt om, men som blir nødvendige for å balansere vindkrafta.

NVE/Statnett søker om: "Tillatelse til ekspropriasjon og forhåndstiltredelse for de omsøkte endringene." Det betyr med andre ord at om noen av de som blir ramma går til rettssak for å stoppe dette, skal denne ikke ha oppsettende virkning. Det skal likevel bygges ut, uten gyldig tillatelse, slik det blei gjort på Fosen. Det betyr ei gjentakning av Fosen-skandalen. Denne regjeringa og dens forvaltningsapparat er virkelig uten ører.

Kraftlinja bygges ikke for forsyningsikkerhet til folket i Finnmark. Den er et tiltak for å støtte olje- og gassnæringa gjennom elektrifisering av Melkøya. Gjennom dette tiltaket skal oljealderen forlenges gjennom grønmaling, på bekostning av natur og reindrift. Naturen skal raseres til evig tid, for noe som har det totalt misvisende navnet "grønt skifte". Ennå en gang får vi bekrefta orda fra 1848: "*Finmarken har fra de ældste Tider været betraktet som en Colonie*".

Svein Lund

Guovdageaidnu